

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

อุบัติเหตุจากการจราจรก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ซึ่งนับเป็นสาเหตุการเสียชีวิตของประชากรลำดับต้นๆ ในหลายๆ ประเทศ และยังมีผู้บาดเจ็บและพิการเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรอีกเป็นจำนวนมาก อันก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากอุบัติเหตุบนถนนสายหลักที่มักปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่างๆ อยู่เสมอแล้วถนนในบริเวณอื่นๆ เช่นย่านที่พักอาศัยและย่านธุรกิจการค้า ก็มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นเป็นจำนวนไม่น้อยเช่นเดียวกัน และบางครั้งก็รุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต เมื่อมาพิจารณาถึงสาเหตุของอุบัติเหตุแล้ว จะเห็นว่าพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนของผู้ขับรถรวมทั้งความเร็วของยานพาหนะที่ค่อนข้างสูง เป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดอุบัติเหตุ

การสยบการจราจรเป็นมาตรการหนึ่งซึ่งใช้ในการลดจำนวนและความรุนแรงของอุบัติเหตุบนท้องถนน ที่อาจเกิดกับกับผู้ใช้รถยนต์ด้วยกัน และผู้ใช้ถนนอื่นๆ เช่นรถจักรยาน คนเดิน เป็นต้นและนอกจากนี้แล้ว ยังสามารถลดผลกระทบอันไม่พึงประสงค์อันเนื่องมาจากการจราจรที่มีต่อชุมชนที่มีรถยนต์แล่นผ่านอันได้แก่ เสียงรบกวน มลภาวะทางอากาศ ความสั่นสะเทือนอันเนื่องมาจากรถขนาดใหญ่

ความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากอุบัติเหตุจราจร

ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ได้ทำการศึกษาถึงมูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจราจร โดยอาศัยข้อมูลที่รวบรวมได้จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในปี 2545 แล้วได้รายงานความสูญเสียจากอุบัติเหตุจราจรของประเทศไทยในแต่ละปีไว้ว่า มีมูลค่าสูงถึง 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือประมาณ 120,000 ล้านบาท (ADB, 2005) คิดเป็น 2.10 % ของ GDP

สาเหตุของอุบัติเหตุจากพฤติกรรมของผู้ขับรถ

พฤติกรรมของผู้ขับรถบางส่วนที่ไม่เคารพกฎจราจร การฝ่าฝืนป้ายและเครื่องหมายจราจร เช่น ไม่หยุดรถเมื่อเห็นป้ายหยุด การฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดง การแซงรถคันอื่นในบริเวณที่ห้ามแซง ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ทั้งกับผู้ขับรถคันนั้นเองหรือกับผู้อื่นได้ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการลดอุบัติเหตุที่อาจเกิดจากสาเหตุจากผู้ขับรถเหล่านี้ เมื่อเรามาพิจารณาถึงสาเหตุอื่นๆ ของอุบัติเหตุจะพบว่า นอกจากพฤติกรรมของผู้ขับรถแล้ว ความเร็วของรถก็เป็นปัจจัยร่วมอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ การใช้ความเร็วที่สูงเกินไป โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุก็สูงขึ้นตามไปด้วย และเมื่อความเร็วสูงขึ้นความรุนแรงของการบาดเจ็บ/ความเสียหายของทรัพย์สินก็จะมากขึ้น เช่น เมื่อคนเดินถนนถูกรถยนต์ชนที่ความเร็ว 64 กิโลเมตร/ชั่วโมง มีโอกาสเสียชีวิตถึง 90 % แต่ถ้าความเร็วของรถยนต์ที่มาชนลดลงเป็น 32 กิโลเมตร/ชั่วโมง โอกาสที่จะเสียชีวิตของผู้ถูกชนมีเพียง 5 % (The TravelWise Centre, 2000) TRL ได้ประมาณว่าความเร็วของรถที่ลดลงทุก 1 กิโลเมตร/ชั่วโมง จะช่วยลดอุบัติเหตุได้ 5 % (Lynam , et al. 2000) ดังนั้น หากสามารถลดความเร็วของรถลงได้ โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุก็จะลดลงเช่นกัน

การสงบการจราจร (Traffic Calming)

การสงบการจราจรคือการรวมเอามาตรการทางกายภาพ ที่สามารถลดผลกระทบทางลบอันเนื่องมาจากรถยนต์ และการปรับพฤติกรรมผู้ขับรถและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อผู้ใช้ถนนอื่นๆ (FHWA, 2006) ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือลดจำนวนและความรุนแรงของอุบัติเหตุ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อการอยู่อาศัยและการทำงาน ซึ่งมีวิธีการต่างๆ เช่น ออกกฏระเบียบและการบังคับใช้ การปรับปรุงผิวทางและการใช้เครื่องหมายจราจรต่างๆ การทำให้รถเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ในแนวตั้ง ทำให้รถเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ในแนวราบ การทำช่องจราจรให้แคบลง เป็นต้น

การสงบการจราจรมีผลให้ ความเร็วของรถลดลง ลดจำนวนและความรุนแรงของอุบัติเหตุ ลดเสียงรบกวน ลดมลภาวะทางอากาศ ลดปริมาณรถบรรทุกและความสั่นสะเทือนที่เกิดจากรถบรรทุก เพิ่มเวลาเดินทาง เป็นผลให้ผู้ใช้รถบางส่วนเลี่ยงไปใช้ถนนอื่น ฯลฯ ทำให้ถนนบริเวณที่พักอาศัยและย่านธุรกิจการค้ามีความปลอดภัยมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการใช้กลยุทธ์การสยบการจราจร
- 1.2.2 เพื่อศึกษากระบวนการนำเทคนิคการสยบการจราจรที่เหมาะสมมาใช้กับบริเวณที่ศึกษา
- 1.3.3 เพื่อนำผลการศึกษาเสนอแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.3.1 พื้นที่ทำการวิจัย เป็นการศึกษาสภาพการจราจรและออกแบบและเลือกใช้อุปกรณ์การสยบการจราจรที่เหมาะสมกับ ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ 1 ซอย 4 และถนนจตุตถสุนทรภู่
- 1.3.2 นำกระบวนการใช้เทคนิคการสยบการจราจรมาใช้กับบริเวณที่ศึกษา ซึ่งรวมถึงการออกแบบอุปกรณ์สยบการจราจรและการหารือกับประชาชนผู้ใช้ถนน

1.4 วิธีการวิจัย

- 1.4.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสยบการจราจรจากเอกสารต่างๆ
- 1.4.2 ปรีक्षाและขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาลนครหาดใหญ่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอหาดใหญ่
- 1.4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลสภาพการจราจรของบริเวณที่ศึกษา
- 1.4.4 ออกแบบ/เลือกอุปกรณ์สยบการจราจรเพื่อใช้กับบริเวณที่ศึกษา
- 1.4.5 สอบถามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่ศึกษา
- 1.4.6 รวบรวมข้อมูลทั้งหมดและสรุปผล
- 1.4.7 เขียนรายงาน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1.5.1 เพิ่มความปลอดภัยแก่ผู้ใช้รถใช้ถนนและประชาชนที่อยู่ในบริเวณที่มีถนนผ่าน
- 1.5.2 สภาพแวดล้อมถูกปรับปรุงให้ดีขึ้น
- 1.5.3 ได้ผลการศึกษาซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป